

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 2/20
V Lucemburku dne 14. ledna 2020

Stanovisko generálního advokáta ve věci C-78/18
Komise v. Maďarsko

Generální advokát Campos Sánchez-Bordona: omezení financování občanských organizací ze zahraničí zavedená Maďarskem nejsou slučitelná s unijním právem

Tato omezení porušují zásadu volného pohybu kapitálu a některá základní práva

Maďarsko přijalo v roce 2017 zákon za účelem zajištění transparentnosti organizací, které přijímají dary ze zahraničí. Podle tohoto zákona se musí tyto organizace zaregistrovat u maďarských orgánů jako „organizace přijímající podporu ze zahraničí“, pokud výše darů, které obdržely v průběhu daného roku, přesáhne určitou hranici. Při registraci musí uvést rovněž jména dárců, jejichž podpora dosáhne nebo přesáhne 500 000 forintů (přibližně 1 500 eur), a přesnou výši podpory. Tyto informace se následně zveřejní na elektronické platformě, která je veřejně a zdarma přístupná. Dotčené občanské organizace musí kromě toho skutečnost, že jsou „organizací přijímající podporu ze zahraničí“, uvést na své domovské stránce a ve svých publikacích.

Komise podala k Soudnímu dvoru proti Maďarsku návrh na zahájení řízení o nesplnění povinnosti. Tvrdí, že zákon o transparentnosti občanských organizací financovaných ze zahraničí porušuje jak zásadu volného pohybu kapitálu, tak některá práva chráněná Listinou základních práv Evropské Unie („Listina“): právo na respektování soukromého života, na ochranu osobních údajů a na svobodu sdružovat se.

Generální advokát Manuel Campos Sánchez-Bordona ve svém dnes předneseném stanovisku konstatuje, že převod daru ze zahraničí ve prospěch maďarské občanské organizace představuje pohyb kapitálu. Tento pohyb kapitálu podléhá v Maďarsku určitým podmínkám, jako je povinnost některých občanských organizací zaregistrovat se jako „organizace přijímající podporu ze zahraničí“ a zveřejnění některých údajů. **Tyto podmínky se však uplatní pouze v případě darů pocházejících ze zahraničí, takže se mnohem pravděpodobněji týkají státních příslušníků jiných členských států než maďarských státních příslušníků.**

Za těchto okolností je generální advokát toho názoru, že **uvedené podmínky představují omezení zásady volného pohybu kapitálu**, jak ve vztahu k dotčeným organizacím, které mohou být nuceny čelit problémům s financováním a jejichž výkon svobody sdružovat se může být omezen, tak ve vztahu k jejich zahraničním dárcům, kteří mohou být odrazováni od poskytnutí daru vzhledem k případnému **stigmatizujícímu účinku** zveřejnění detailů těchto transakcí, jelikož ty odrážejí ideologickou orientaci, která může být v maďarském vnitrostátním kontextu kompromitující.

Pokud jde konkrétně o *svobodu sdružovat se*, mohou mít finanční účinky sporné právní úpravy dopad na životaschopnost a existenci dotčených organizací, což ohrožuje dosažení jejich cílů. Uvedená právní úprava se dále tím, že ztěžuje hospodářský příspěvek potenciálních dárců, přímo dotýká výkonu svobody těchto osob sdružovat se.

Co se týče *ochrany soukromého života a osobních údajů*, generální advokát zdůrazňuje, že prosté sdělení jména dárce je samo o sobě dostačující k jeho identifikaci a k tomu, aby se na toto sdělení

vztahovaly předpisy unijního práva týkající se zpracování osobních údajů¹. Skutečnost, že jméno dárce je nerozlučně spojeno s údajem o daru ve prospěch občanské organizace, totiž představuje **spojení**, které samo o sobě svědčí o náklonnosti dárce k uvedené organizaci, **což může přispět k vymezení ideologického profilu dárce**. Generální advokát dodává, okolnost, že zveřejňované údaje umožňují vytvořit uvedený profil, může odrazovat nebo demotivovat dárce od toho, aby přispívali na podporu občanských organizací. V této souvislosti má generální advokát za to, že zveřejnění jména fyzických osob, které věnují ze zahraničí dar některým sdružením v Maďarsku, jakož i výše jejich darů, ve veřejně přístupném rejstříku představuje zásah do soukromého života těchto osob v souvislosti se zpracováním jejich osobních údajů.

Generální advokát je tedy toho názoru, že **zveřejnění těchto údajů představuje zásah jak do práv na ochranu soukromého života a osobních údajů, tak do práva na svobodu sdružovat se, jež jsou všechna zaručena Listinou**.

Pokud jde o odůvodnění tohoto zásahu, generální advokát připouští, že některé cíle obecného zájmu uvedené Maďarskem – jako je ochrana veřejného pořádku a boj proti praní peněz a financování terorismu – v zásadě mohou odůvodňovat zásah do dotčených práv. Nicméně má za to, že ačkoliv **cíl ochrany veřejného pořádku** by mohl odůvodňovat opatření uložená občanským organizacím podezřelým z jeho porušování, **neumožňuje ospravedlnit obecnou regulaci, která ukládá sporné povinnosti všem těmto organizacím předem**. Nadto se generální advokát domnívá, že unijní právní předpisy v oblasti boje proti praní peněz a proti financování terorismu² jsou dostatečné k zajištění odpovídající ochrany.

Generální advokát má konečně za to, že **sporná opatření jsou nepřiměřená**, jelikož zaprvé hranice 500 000 forintů je nepřiměřeně nízká vzhledem k závažnosti způsobených zásahů, zadruhé s dary pocházejícími z ostatních členských států je zacházeno stejně jako s dary ze zemí mimo Unii a zatřetí nesplnění sporných povinností může vést ke zrušení organizace, jež je nesplnila.

Za těchto okolností navrhuje generální advokát, aby Soudní dvůr určil, že **sporná maďarská právní úprava neoprávněně omezuje volný pohyb kapitálu, jelikož obsahuje ustanovení, která znamenají neodůvodněný zásah do základních práv na respektování soukromého života, na ochranu osobních údajů a na svobodu sdružovat se chráněných Listinou**.

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotčený členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komise k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stadiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) stanoviska se na internetové stránce CURIA zveřejňuje v den, kdy je generální advokát přednesl.

¹ Zejména článek 8 Listiny a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (Úř. věst. 2016, L 119, s. 1).

² Konkrétně směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. 2015, L 141, s. 73).

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na [Europe by Satellite](#) ☐ ☎ (+32) 2 2964106